

Отже, культурологічна рефлексія Чорнобильської катастрофи відіграє важливу роль у процесах трансформації національної ідентичності та формування історичної пам'яті. Вона сприяє глибшому розумінню минулого, формуванню ціннісних орієнтирів та усвідомленню відповідальності за майбутнє, що є важливим для розвитку сучасного українського суспільства.

Список літератури:

1. Чорнобиль у культурі та мистецтві: як катастрофа стала символом боротьби за майбутнє URL : <https://pravdatutnews.com/society/2024/12/14/52214-chornobyl-u-kulturi-ta-mystectvi-yak-katastrofa-stala-symvolom>

2. Чорнобиль. Культурна рефлексія. URL: <https://library.kr.ua/virtual-art/chornobyl/>

УДК 338.48-6:504.5

**ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИСТИЧНІ  
ДЕСТИНАЦІЇ ЗОН ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФ**

**Задворний С. І.**

Тернопільський національний педагогічний університет  
імені Володимира Гнатюка

E-mail: [zadvornyi90@tnpu.edu.ua](mailto:zadvornyi90@tnpu.edu.ua).

Техногенні катастрофи є тригерами низки суспільних зрушень, які впливають на динаміку і тенденції розвитку багатьох видів економічної діяльності на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях. Туризм як складний багатокомпонентний суспільний феномен також виявляється надзвичайно вразливим до подібних деструктивних впливів, що зумовлює трансформацію туристичних потоків й стратегій безпеки. Туристичні дестинації зазнають суттєвих змін у межах формування нових парадигм стійкого розвитку галузі в умовах підвищених ризиків та невизначеності. У цьому контексті індустрія гостинності має комплексно забезпечити сервісний супровід дестинацій такого типу.

У нашому розумінні туристичні дестинації зон техногенних катастроф – це специфічні території, де відбулися масштабні аварії, спричинені діяльністю людини. На зазначених територіях розвивається своєрідний напрям «темного» туризму – туризм

антропогенних катастроф. Він передбачає відвідування місць хімічних і транспортних катастроф та місць, котрі людство довело до надзвичайних станів. Особливою популярністю користуються місця, пов'язані з техногенними катастрофами [3]. До основних факторів, що спонукають туристів відвідувати такі місця дослідники феномену «похмурих» турів називають потребу в гострих емоційних відчуттях, епатаж, надмірну зацікавленість тощо [1]. Найбільш відомими туристичними destinations, у цьому контексті є зона Чорнобильської катастрофи (Україна), місце аварії на АЕС Фукусіма-1 (Японія), колишнє шахтарське місто Віттенум (Австралія) та ін. Подорожі до цих destinations мають переважно екстремальний характер.

Основною концепцією успіху підприємств індустрії гостинності є максимальне задоволення потреб і запитів клієнтів [2]. Цей підхід є сучасним і відносно нестандартним для традиційної системи гостинності. Водночас сама сфера послуг повинна адаптуватися до новітніх трендів та оперативно відповідати на запити ринку. З огляду на це, пріоритетними є такі напрями: організація розміщення та харчування, логістика й безпека, цифровізація, ревіталізація територій, а також врахування етичних та управлінських аспектів.

### Список літератури:

1. Буряк А. А., Левченко І. В., Маховка В. Н., Борисенко К. О. Сутність «темного» туризму як перспективного напрямку розвитку туристичних destinations: міжнародний досвід. *Ефективна економіка*. 2022. № 10. URL:<https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/661/668>.
2. Демчук Л., Тарасюк Г., Каленська В. Індустрія гостинності: до визначення поняття. *Економіка та суспільство*, 2024. № 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3819/3739>.
3. Луцки М. Географія темного туризму у світі. *Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 4. С.97-104.